

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ спецкурс “АРТТЕРАПІЯ”

Дисципліна № _____

Кількість кредитів ЄКТС – 3 кредити

I. Основна мета спецкурсу полягає у є теоретико-практичному ознайомленні студентів з арт-терапевтичними підходами у роботі для надання психологічної допомоги особистості.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців даного напрямку підготовки (спеціальності).

Дисципліна спецкурс «Арттерапія» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін професійної підготовки.

III. Завдання дисципліни

- розкрити зміст та структуру про арт-терапевтичний підхід;
- ознайомити з процесуальними особливостями використання арт-терапії
- практично продемонструвати дію арт-терапевтичних методик (ізотерапія, бібліотерапія, казкотерпія, ігротерапія, піскова терапія, фототерапія, музикотерапія, та ін.).

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даної дисципліни

Основні знання:

- основні поняття та способи використання методів арт-терапії
- механізми психологічної корекції методами арт-терапії.
- основні арт-терапевтичні напрями в роботі психолога.
- форми та способи роботи психолога у різних умовах арт-терапевтичними методами.

Основні вміння:

- орієнтуватися в різноманітті арт-терапевтичних напрямків.
- аналізувати та інтерпретувати арт-терапевтичний матеріал.
підбирати комплекс адекватних арт-терапевтичних методів для діагностики та ефективного розвитку, корекції та терапії.
- створювати власні арт-терапевтичні методики.
розробляти авторські арт-терапевтичні тренінги.

V. Короткий зміст дисципліни

Модуль I. Теоретичні засади використання арт-терапії

Тема 1. Основні поняття та етапи психологічного консультування з використанням методів арт-терапії.

Мета психологічного консультування з використанням методів арт-терапії. Арт-терапевтичний простір. Особистісна готовність арт-терапевта. Символізм продукту творчості клієнта.

Сучасна історія розвитку арт-терапії. Теорії арт-терапії.

Тема 2. Діагностичні та психотерапевтичні можливості арт-терапії.

Діагностичні можливості малюнка. Особливості вибору художніх матеріалів. Діагностика емоційного стану за кольором. Діагностичний потенціал і можливості арт-терапевтичних технік.

Основні фактори психотерапевтичного впливу в арт-терапії при роботі з різними художніми матеріалами. Показання та протипоказання для арт-терапевтичних технік.

Тема 3. Арт-терапевтична робота в індивідуальному та груповому форматі.

Діагностичні та психотерапевтичні можливості арт-терапії в індивідуальній та груповій роботі. Індивідуальна форма арт-терапевтичного консультування та його етапи. Робота з групою динамікою, встановлення контакту з учасниками групи, відпрацювання конфліктних ситуацій в групі, зворотній зв'язок від учасників групи, групова інтеграція.

Тема 4. Арт-терапія в роботі з різними категоріями населення

Особливості використання арт-терапії в роботі з клієнтами, які перенесли сексуальне насильство. Особливості застосування арт-терапії з літніми людьми. Арт-терапевтична робота з людьми похилого віку. Особливості застосування арт-терапії в межах перинатальної психології. Використання арт-терапії в роботі із засудженими.

Модуль II. Арт-терапевтичні напрями в роботі психолога

Тема 5. Ізотерапія. Бібліотерапія.

Особливості сприйняття продуктів творчості клієнтів в ізотерапії. Основні етапи ізотерапії. Ізотерапія з дітьми.

Загальні уявлення про бібліотерапію. Бібліотерапевтичні техніки для вирішення ресурсних завдань. Можливості роботи з бібліотерапевтичними техніками.

Тема 6. Казкотерапія. Драматерапія.

Функції казок. Принципи та схема психологічного аналізу казок. Основні етапи психологічного аналізу казок. Фактори ефективності казко терапії. Можливості роботи з казками. Особливості казко терапії з дітьми.

Тема 7. Ігрова терапія. Піскова терапія.

Загальні уявлення про ігрову терапію. Основні завдання ігрової терапії. Механізми психокорекційного впливу. Можливості ігрової терапії. Організація простору кабінету ігрової терапії.

Загальні уявлення про піскову терапію. Механізми психокорекційного впливу. Можливості піскової терапії. Оснащення піскової терапії. Процес піскової терапії. Ключові характеристики піскових картин. Піскова терапія з дітьми.

Тема 8. Музична терапія. Маска терапія.

Загальні уявлення про музичну терапію. Використання музичної терапії. Механізми психокорекційного впливу музики на людину. Музика та тілесні реакції. Кабінет для музикотерапії. Музична терапія з дітьми.

Загальні уявлення про маско терапію. Психологічні функції маски. Виготовлення масок та робота з ними. Робота з готовими масками.

Тема 9. Фототерапія. Загальні уявлення про фототерапію. Можливості фотографії. Психологічні функції фотографії. Фототерапія з дітьми.

Тема 10. Ліплення, скульптура. Загальні уявлення про ліплення. Механізми психокорекційного впливу ліплення. Матеріали для ліплення. Оснащення кабінету.

Тема 11. Арт-терапевтичний метод мандала. Створення мандал у якості психотерапевтичного прийому. Мандала як проєктивний засіб. Психологічний зміст форми. Використання мандала у психодіагностиці та психотерапії.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра практичної психології, факультет педагогіки і психології: канд., пед. н., доцент О.М.Зінько

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення дисципліни відводиться 90 години (3 кредити ЄКТС).

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни

1. Арт-терапия в психологическом консультировании: учебное пособие/М.В.Киселева, В.А.Кулганов. – СПб.: Речь, 2012. – 64с.
2. Арт-терапия в работе с детьми: Руководство для детских психологов, педагогов, врачей и специалистов, работающих с детьми/М.В.Киселева. – переизд – СПб.: Речь, 2012. – 160с.
3. Венгер А.Л. Психологические рисуночные тесты: Иллюстрированное руководство. – М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003.
4. Диагностика в арт-терапии: метод «Мандала»/ Под ред. А.И.Копытина. – М.:Психотерапия, 2011. – 3-е изд. – 144с.
5. Дилео Д. Детский рисунок: диагностика и интерпретация. М.: Апрель Пресс, Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001.
6. Зинкевич-Евстигнеева Т.Д., Грабенко Т.М. Практикум по креативной терапии. – СПб.: Речь; ТЦ Сфера, 2001.
7. Колошина Т.Ю., Трусъ А.А. Арт-терапевтические техники в тренинге: характеристики и использование. Практическое пособие для тренера. – СПб.: Речь, 2010. – 189с.
8. Копытин А., Платтс Дж. Руководство по фототерапии. – М.: «Когито-Центр», 2009. – 184с.
9. Лебедева Л.Д. Практика арт-терапии: подходы, диагностика, система занятий. – СПб.: Речь, 2003.
10. Лебедева Л.Д., Энциклопедия признаков и интерпретаций в проективном рисовании и арт-терапии / Людмила Дмитриевна Лебедева, Юлия Владиславовна Никонорова, Наталья Анатольевна Тараканова. – СПб.: Речь, 2006. – 336 с.
11. Остер Д., Гоулд П. Рисунок в психотерапии. – М.: ВИНТИ, 2000.
12. Практическая арт-терапия: Лечение, реабилитация, тренинг / Под ред. А.И. Копытина. – М.: «Когито-Центр», 2008. – 288 с.
13. Прохазка, Дж. Системы спихотерапии. Для консультантов, психотерапевтов и психологов / Джеймс Прохазка, Джон Норкросс. – СПб.: Прайм-ЕВРО-ЗНАК, 2007. – 383 с. – (Большая университетская библиотека).
14. Тарарина Е. Шкатулка мастера. Практикум по арт-терапии 208 с.
15. Трусъ А.А. Кинотренинг: технология и методика ведеообсуждения. – СПб.: Речь, 2011. – 191с.
16. Ферс Г.С. Тайный мир рисунка: Исцеление через искусство. СПб.: Европейский дом, 2000.

IX. Метод навчання: Інтерактивні лекції та семінарські заняття. Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації.

X. Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на семінарських і лабораторних заняттях, оцінювання 2-х модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль: залік у III семестрі.

XI. Реєстрація на навчальну дисципліну: